

Broliai sesės. Jau turbūt daugelį kartų klausėmės 23 Psalmės žodžių. Tikriausiai gerai žinote žodžius: „Mane Viešpats gano, man nieko nestinga“. tačiau stebina, kad Viešpats, kuris yra Gerasis Ganytojas, mane veda „tamsiuoju slėniu“. Mes bevelytume klausytis visai kitokių žodžių. Jei jis yra Gerasis Ganytojas, tai galėtų vesti šviesiu taku, apšviestais kalnais, bet čia Viešpats veda tamsiuoju slėniu. Kodėl Gerasis Viešpats veda tave „slėniu tamsiausiu“? Jis veda tokiu slėniu, kur nieko nematyti ir tu prarandi viltį, norisi tik verkti. Nėra jokių prošvaisčių, kurios liudytų, jog kažkas gali pasikeisti. Tai – nusivylimo paribys, - nieko nematyti. Vis dėlto nesakoma, kad Viešpats yra blogas ganytojas, bet Gerasis Ganytojas, vedantis mane „slėniu tamsiausiu“. Šiandien ši konkreti eilutė nebuvo skaitoma, bet maldos metu Viešpats man davė suprasti, kad čia, bažnyčioje, yra bent keletas žmonių, kurie dabar taip jaučiasi ir jiems turėčiau tai pasakyti. Tai nebuvo mano pramatyta, net nėra šių žodžių liturginiame skaitinyje, bet Viešpats manęs paprašė, kad apie tai kalbėčiau, nes kai kuriems tai gali būti naudinga.

Kodėl veda tave „tamsiausiu slėniu“? Tu, kuriam skirtas šis žodis, gal būt klausi: „Kodėl taip tamsu tame slėnyje, kuriame esu“? Juk Viešpats yra Gerasis Ganytojas. Tai skamba kaip prieštaravimas, absurdas. Noriu tau kai ką priminti, ką Viešpats man priminė iš manosios vaikystės.

Mano tėvas tam tikru metu rankoje laikė karabiną ir buvo miške. Jis stengėsi kovoti už kažkokią „laisvą Lenkiją“, apie tai svajojo, bet jam nepavyko. Jis buvo suimtas ir daug metų už tai praleido kalėjime. Kartą papasakojo tai, kas paaiškina šį tekstą ir kas gali padėti tau tame „slėny tamsiausiam“, kuriame esi. Vieną dieną jiems reikėjo pereiti atvirą lauką. Jie buvo persekiojami jėgos struktūrų. Dienos metu jie negalėjo pereiti tos nedidelės atviros vietovės. Reikėjo laukti tamsos. Kai nusileido sutemos, jie visiškai saugiai perėjo.

Viešpats tave veda „slėniu tamsiausiu“, kad būtum saugus, kad būtum saugi, nes tamsoje nematyti kelio ir tamsoje nebūsi sužeistas ar sužeista. Tau tai yra tamsybės, bet iš tikro tai visiškai nepavojingas kelias. Štai tiek norėjau pasakyti tam žmogui, kuris žino, kas jam skirta išgirsti.

Kristaus Karaliaus išskilmė. Prieš mūsų akis - teismo scena. Ir vėl akis į akį susiduriame su Evangelija, kuri kalba apie teismą, nors tai nemaloni tema, juolab kad ta Evangelija mus stebina ir net stulbina. Savo gyvenimo pabaigoj mes norėtume ne tokio teismo. Teisme apie avis ir ožius, apie kairę ir dešinę puses teigiama, kad karaliui atėjus, jis viską dalins. Todėl turėsime duoti apyskaitą iš visko. Pasak Evangelijos, mes būsime ištirti ir turėsime atsiskaityti net iš tų dalykų, kurių negalime matyti, kurie gali būti "tamsiame slėnyje". Turėsime atsiskaityti už dalykus, kurių nematome, nevertiname, atmetame. Pastebėkime, kad tiek pasmerktieji, tiek išgelbėtieji, šioje Evangelijoje yra nustebę. "Kada, Viešpatie, mes tave matėme tokioje ar kitokioje situacijoje, pamaitinome arba ne, kada tau gera padarėme?" Jis atsako: "Tada, kai tai padarėte vienam iš mažiausių brolių". Žiūrėkite, Viešpats taip pat yra "tamsiame slėnyje". Jo irgi nematome. Taip bent jau mums yra saugiau. Jeigu žinotume, kad šis konkretus žmogus yra Jėzus Kristus, kuris nusileido į žemę, tada jam iš tiesų uoliai tarnautume. Tačiau mes nežinome, kur tai vyksta, kur tas Viešpats Jėzus yra. Pasirodo, kad Jėzus yra visuose mažiausiuose. Ką reiškia "mažiausias"? Kai kurie teologai mano, kad šis evangelinis fragmentas yra skirtas ne žydams ir ne krikščionims, bet ateistams, budistams, panteistams ir animistams... Visiems, kurie nepažino Kristaus, nes čia kalbama jog Viešpats surinks visas tautas. Žydų supratimu, tautos – gojim, yra žmonės, kurie neturi jokio ryšio su Dievu. Jie nežino, kad yra toks Jėzus Kristus. Atrodo, betgi, nepaisant žmogaus netikėjimo, pats Dievas tiki žmogumi ir jį patrauks teisman, kur bus svarbu, ką žmogus darė. Kiekvienas bus teisiamas pagal santykį su artimu. Jeigu nebendrauji su Dievu, tai duosi apyskaitą iš santykių su artimu. Tai skamba labai įtikinamai. Tokia patikima hipotezė.

Gali būti, kad tas teismas pasieks ir mus. Teismas bus nuostabą keliantis tiek išganytiems, tiek pasmerktiesiems. Įsivaizduoju tą didelį nustebimą. Juozapato slėnyje, kur Dievas mus teis, stovi daugiatūkstantinė minia. Ir visi be galo nustebę dėl nuosprendžio. Kai kurie tikėjosi pasmerkimo, bet buvo išganyti. Kiti buvo tikri savo išgelbėjimu, tačiau buvo pasmerkti. kažkas neįtikėtina! Pasirodo jog lemtingais tampa maži dalykai, tokie, kokius mes paprastai apleidžiame ir nekreipiame dėmesio. Nulems net mažiausi dalykai! Mano Dieve! Svarbus pasirodys ir mano santykis ne su didžiūnais, bet su mažiausiais.

Įsikūnijimo dėka, kai Dievo Sūnus tapo Žmogaus Sūnumi, kiekviena žmogiškoji būtybė įgyja dieviškų bruožų, nes Dievas tapo vienu iš mūsų. Todėl kiekvienas žmogus turi kažin kokią giminystę su Dievu. Kai ką nors darome žmogui, tai darome pačiam Dievui. Įsikūnijimo pasekmės yra neįtikėtinos! Girdėtoje evangelijos atkarpoje sakoma, kad Žmogaus Sūnus ateis su savo angelais ir iškart rašoma, jog "jis atsisės savo šlovės soste" (Mt 25, 31). Pirma pasirodo Žmogaus Sūnus, o paskui Karalius. Tai daug ką paaiškina. Pirma matome Žmogaus Sūną, bet pasirodo, kad tai Karalius. Koks didelis nusivylimas ir nuostaba gali kilti, kai paaiškės, kad koks nors stalius yra Visagalis Dievas. To tikriausiai niekas nesitikėjo. Ar taip bus ir Jėzaus antrojo atėjimo metu, kuomet jis mus apstulbins prisidengęs kokio nors staliaus, mūrininko akmensskaldžio ar skardininko pavidalu... teismas bus kupinas nuostabos! Mus šokiruos tai, kokią didelę reikšmę turi mažiausi gestai, kuriuos parodėme mažiausiems žmonėms. Žiūrėkite. Tekste atsirado tam tikra perskyra. "Buvau alkanas, davėte man valgyti, gerti. Mane priėmėte, aprengėte nuoga, aplankėte sergantį, atėjote pas kalinį". Tai nėra kokios nors didžios kovos, politinių sutarčių pasirašymas... nėra čia nieko didingo. Kiekvienas iš mūsų gali kitam duoti valgyti, gerti, ką nors aprengti, apkabinti, aplankyti... Mes visi tai galime. Dievas nereikalauja iš mūsų didvyriškų poelgių, bet paprastų, netgi nepaprastai paprastų.

Išvardijami šeši atvejai, šešios situacijos, kai žmogus yra tikrai žmogiškas su kitu žmogumi, bet tai yra ir labai dieviška. Žmogus buvo sukurtas šeštą dieną. Šventajame Rašte skaičius šeši visada apibūdina tai, kas yra žmogiška. Selanter taip rašo: "Medžiaginis artimo poreikis yra mano dvasinis poreikis". Puikūs žodžiai. Didžiomis ir šlovingomis dienomis paprastai mes būname netikri. Prisipažįstu, kad sąmoningai ar ne, netgi dabar, kai stoviu prieš jus, tikriausiai apsimetinėjau. Nesirodau toks, koks iš tikrųjų esu. Ir nevalioju to pakeisti. Tačiau kai esu vienas, įprastose tamsybėse, esu labai tikras. Ar pastebėjote tai? Tikras žmogaus charakteris, tikra jo prigimtis pasireiškia ne ypatingose situacijose. Ne didžiųjų švenčių, iškilniųjų ar jubiliejų metu, kai esi scenoje, bet tuomet, kai atrodo, kad yra tamsus slėnis, o mūsų niekas nemato. Tai yra tokia paprasta veikla, kuri mums atrodo netgi banali. Būtent tada išryškėja tikrasis žmogaus charakteris. Man taip atrodo. Tikroji žmogaus prigimtis pasireiškia kasdieniam elgesyje. Ne viešųjų ryšių metu, kai sąmoningai ar ne, į objektyvą žvelgiame

norėdami pasirodyti geresni...Tada, kai žinome, kad nesame fotografuojami, mūsų veidas gali būti tikras, be kosmetikos. Dažnai netikėti įvykiai atskleidžia visą tiesą apie žmogų. Jo nekontroliuojami gestai, spontaniškai ištarti žodžiai apie tai byloja. Šventojo Luko evangelijoje skaitome kaip "atsitiktinai" tuo pačiu keliu ėję kunigas ir levitas praėjo pro sužeistą žmogų, o samarietis nepraėjo. Pastebėkite, jie ėjo keliu ir netyčia rado gulintį žmogų, nesitikėjo ten rasti sužeistą. Būtent todėl paaiškėjo visa tiesa apie juos, nes visa atsitiko netikėtai, tarsi "atsitiktinai". Jeigu kas nors jiems būtų pasakęs, kad už dešimties kilometrų guli sužeistas žmogus, gal jie sustotų, apsvarstytų padėti. Gal pakviestų daugiau žmonių, norėdami kad pamatytų kaip jie teikia pagalbą savo gailestingumo gestu. Tai būtų labai netikra, nors ir atrodytų kaip gailestingumas. Kai mus ištinka netikėtas smūgis, tuomet pasirodome tokie, kokie iš tikrųjų esame.

Pasmerktieji tame tekste, tie ožiai, kurie turėjo eiti į kairę, irgi nebuvo pasmerkti dėl kažin kokių didelių nusikaltimų, prakeikimo. Tai nebuvo žmogžudžiai, prievartautojai ar smurtininkai, nusikaltėliai. Ne, jie tik nepadarė kažkokių kasdienių dalykų. Mane tai gąsdina. Nedavė kažkam atsigerti, nepasotino ar neaprengė. Suprantate tai? Jie nepadėjo paprastiems, nesvarbiems žmonėms. Mažiausio gerumo neparodė, todėl didžiausias gėris - amžinoji laimė praėjo pro šalį.

Keistas teismas. Pagalvojau, kad svarbiausia šios Evangelijos eilutė, svarbiausias akcentas yra šie žodžiai: "Ką padarėte vienam iš mažiausiųjų mano brolių, man padarėte". Posūkis. Mažiausias. Kas yra mažiausias?

Graikų kalba eljachistos - "mažiausias", gali turėti ir kitą reikšmę: menkavertis, nesvarbus, prasčiausias. Todėl visa, ką padariau vienam iš šių menkiausių, Dievo akimis yra labai svarbu. Ar jaučiate, koks yra tokių netikėtų situacijų svoris? Viskas, ką padariau vienam iš šitų "menkiausiųjų", Dievo akimis žvelgiant yra labai svarbu. Hm. Jėzui patikdavo tokie palyginimai. Jis mėgo parodyti tikrą Dievo prigimtį. Pažvelkite į Mato 5 skyrių, kur Jėzus kalba apie įsakymus, juos aiškina. Ten Jėzus sako: "Kas pažeistų bent vieną iš mažiausių paliepimų ir taip elgtis mokytų žmones, tas bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje" (Mt 5, 19). Mažiausi dalykai turi didelę svarbą. Kaip pavyzdį pateikia raidelę ir brūkšnelį. Taip, bet iš šių mažų raidelių galima net kryžių sudėti. Atrodo, net mažiausi, nesvarbiausi paliepimai, kokius juos matome, irgi yra labai svarbūs. Juos vykdydami mes labiausiai pagerbiame Dievą. Nereikia ieškoti kažkokių ypatingų, didingų situacijų, kad tada išties "teisingai" melstumės. Tose paprasčiausiose maldose, tame "slėny tamsiausiam", kai mums net nesinori melstis, - štai čia ir yra tikroji malda... Dievo akimis tikroji malda yra ta, kuri mums sunkiausia, kai meldžiamės būdami "tamsiausiam slėnyje". Kada atrodo, jog nepavyksta melstis, tada galime pasimelsti sėkmingiausiai.

Šventasis Paulius, kuris buvo, atleiskite už palyginimą, toks "grynakraujis" krikščionis, pirmasis toje krikščionių kartoje, laiške Efeziečiams apie save taip kalba. "Man, iš visų šventųjų mažiausiajam, atiteko malonė skelbti pagonims nesuvokiamus Kristaus turtus" (Ef 3, 8). Jis sako: "Man iš visų šventųjų mažiausiajam". Paulius išties, buvo paskutinis apaštalas iš tod didžių apaštalų grupės. Galbūt turėčiau pasakyti "mažiausių apaštalų", nes jis daugiausiai pasidarbavo plėsdamas krikščionybę. Buvo metas, kai Paulių įtarinėjo, jog jis yra pavojingas fariziejų šnipas. Kiti jo vengė, nepasitikėjo. Jiems jis buvo nelyginant iš kitur atvykęs asmuo, mažiausias, nesvarbus ir nepatikimas. Tačiau būtent šis žmogus daugiausiai pasidarbavo. Kartais žvelgiame į žmogų ir jį nuvertiname. Galvojame, kad jis yra netikęs, nesvarbus arba jį įtarinėjame ir juo nepasitikime. Tačiau gali paaiškėti, kad jis yra nepaprastai vertingas. 1 – ojo laiško Korintiečiams 15 skyriuje Paulius rašo: "Esu mažiausias iš visų apaštalų". Ar jis apsimeta ar iš tikro kalba tiesą/ ar tai tik literatūrinis žaidimas ar jis išties tikėjo, kad yra "mažiausias"? "Juk aš esu mažiausias iš visų apaštalų, nevertas vadintis apaštalu, nes esu persekiojęs Dievo Bažnyčią" (1 Kor 15, 9). Jis suvokia,

koks buvo didelis nusidėjėlis. Mums irgi kartais atrodo, jog dėl praeities nuodėmių mes esame neverti, bet Dievas gali net iš mažiausio, blogiausio žmogaus sukurti tokią nuostabią asmenybę kaip Paulius. Nėra nesvarbių žmonių. Nėra nepataisomų žmonių. Taip yra todėl, kad negali būti nereikšmingų situacijų. Mūsų gyvenime viskas turi prasmę, net kelias slėny, "tamsiausiam slėny", turi prasmę, net kokią prasmę. Gali išgelbėti gyvybę! Netgi mūsų padarytą blogį, nes Paulius kalba jog persekiojo Bažnyčią, net padarytą blogį galima panaudoti ir taip dauginti gėrį. Persekiojimai Pauliui padėjo tapti labai uoliu ir tikru žmogumi Dievo ir žmonių akivaizdoje. Dėl to, kad kažkada buvo labai blogas, vėliau tapo labai geru. Jis net iš blogio sugebėjo padaryti gera. Pats Dievas, kai nutarė tapti vienu iš mūsų, tapti mūsų gimine, taip pat nepasirinko Jeruzalės, Paryžiaus, Romos, bet pasirinko miestelį, vietovę prie Betliejaus. Ir kai vyriausieji kunigai susitikę su Erodu kalbėjo, kur turėjęs gimti Mesijas, kai kurie iš jų prisiminė Michėjo pranašystę: "Ir tu, Judo žemės Betliejau, anaipol nesi menkiausias tarp žymiųjų Judo miestų" (Mt 2, 6), o iš tikro Betliejus buvo mažiausias. Ir būtent ten gimė Atpirkėjas. Jis gimė ne kažkokiuose dideliuose namuose, bet tvartelyje, nežinomoje vietoje. Kaip vis dėlto Dievui patinka tokie maži, net banalūs dalykai. Tai, kas nėra svarbu, kas nevertinama ar atmetama. Dievas yra ištikimas, nes tai, kas nėra didinga, jis priima su didžiausia meile.

Luko evangelijos 12 skyriuje Jėzus kalba, kad mes pernelyg rūpinamės savimi. Jis mumis rūpinasi, todėl mums neturėtų taip labai rūpėti, kas nutiks, nes Dievas rūpinasi. Ten pateikia du nuostabius pavyzdžius ir naudojamas žodis 'mažiausias', nors kartais jį sunku išversti. Ten Jėzus ragina nesirūpinti, ką valgysite, gersite, kuo vilkėsite. Net varnai yra Dievo maitinami, nors žydams jie yra nešvarūs paukščiai. Varnai keldavo pasišlykštėjimą kiekvienam žydui, bet Dievas juos kasdien maitina, nors jie yra bjauriausi iš sutvėrimų. Man tai labai sukrečiantis pavyzdys. Kartais galvoju, kad kai kurie mano gyvenimo laikotarpiai Dievo akimis yra pasibjaurėtini, jei žvelgsime į mano nuodėmingą supuvimą. Tačiau Dievas nesako: "Pykstu ant tavęs, Augustinai. Neapkenčiu tavęs, nes atsiduodi dvėseliena kaip nuodėmė, nes esi nešvarus, pasibjaurėtinus ir šlykštus". Jis ir toliau mane maitina. Ir net tuomet, kai kas nors gal būt kambaryje netoli bažnyčios, apipila mūsų Dievą baisiais piktžodžiais, spjaudosi ir niekina, keikia Viešpatį Dievą, tai tas pats Dievas jam duoda jėgų judinti rankas, įveikti tuos keiksmus, jį maitina, rengia ir glosto jo galvą, leidžia

jam išsimiegoti... Yra geras! Tokiam "mažiausiam" žmogui, mažiausiam moraline prasme.

Toliau Jėzus kalba apie lelijas. Jos neverpia ir neaudžia, tačiau nė pats Saliamonas savo didybėje nebuvo taip pasipuošęs, kaip kiekviena iš jų... kuri šiandien žydi, o rytoj metama į krosnį. Labai įdomi pastaba. Kodėl lelijos metamos į krosnį? Norint jas sudeginti? Tas įmetimas krosnį man primena detalę paskutinio teismo, apie kurį girdėjome šiandienėj Evangelijoje. Ten kalbama, kad pasmerktieji eis į amžiną ugnį. Ką toje ugnyje veiks lelijos?.. Gal tai metafora? Gal lelija vaizduoja ką nors, kas iš pat pradžių yra pasmerktas, kas yra toks nuodėmingas, kad jo neįmanoma išganyti. Tačiau Dievas net tokį, iš savo gerumo rengia geriau už Saliamoną, nors tasai gal būtų nepermaldujamai eina pragaran. Dievas yra geras netgi tokiam žmogui, kuris yra galutinai prarastas. Jam Viešpats vistiek rodo gerumą. Ir jeigu net mažiausiuose reikaluose žmogus negali savimi pasirūpinti, bet viską gauna iš Dievo, tai kodėl turėtume būti tokie susirūpinę? Kodėl turėtume baimintis ir nerimauti? Galime prisiminti garsų palyginimą apie talentus arba minas. Kiekvienas gavo po miną, bet pirmasis jos dėka laimėjo dešimt kitų minų. Jis gavo tik vieną mažytę miną, o laimėjo dešimt kitų. Buvo ištikimas mažuose dalykuose. Jis turėjo tik vieną mažą miną, bet jos dėka laimėjo dešimt kitų. Ne visi esame turtingi, broliai ir seserys. Ne visi esame laimingi, vedami aiškiais ir šviesiais keliais. Dažnai vedami "tamsiais slėniais", bet labai svarbu, kad iš tokio gyvenimo, kokį gavome, net iš prasčiausio likimo, tokio mažo, netikusio ir tamsaus, padarytume ką nors gero. Eidamas "slėniu tamsiausiu" neturėčiau būti nepatenkintas, bet turėčiau stengtis būti patenkintu, nors dėlto būtų ir mažai priežasčių. Svarbu tai atiduoti Viešpačiui maldos metu. Pavyzdžiui galima jam pavesti savo laiką, kuris mums gali pasirodyti "sunki" tikrovė, tačiau, mano nuomone, laikas yra stipri valiuta.

Mina – tai šimtas drachmų, kokių trijų mėnesių darbo užmokestis, nes drachma senovės piniginiuose santykiuose buvo dienos uždarbis. Tačiau galima ir kitaip pamąstyti. Ta mina – tai paprasčiausios šimtas dienų. Ką aš darau su savuoju šimtuku? Ką aš per 3 mėnesius padariau su savo laiku? Tai juk mano amžinybės valiuta... sekundės, minutės eina, tokios mažos, neryškios akimirkos. Ar pajėgiau tas mažas akimirkas paversti amžinybe? Ar investavau į maldą, Dievo Žodį arba mažytį gerumo gestą kitam asmeniui? Kai Jėzus turėjo penkis duonos kepalėlius ir dvi žuvis, ten buvo penki tūkstančiai vyrų, neskaitant moterų ir vaikų. Tačiau jis nebuvo susirūpinęs. Jėzus nepaisė

nepalankių aplinkybių, nesakė, kad nieko neįmanoma padaryti ir reikia pasiduoti arba patiems suvalgyti tuos kepalėlius. Jis paėmė ir tuos mažyčius gabalėlius išdalino žmonėms. Ir staiga įvyko duonos padauginimas. Aš nežinau, kaip tai atsitiko, negebėsiu įtikinamai tai išaiškinti, bet žinau, kad tai buvo stebuklas. Kodėl? Todėl, kad jis leido tai į apyvertą. Tai yra fenomenalus dalykas - gėrio dauginimasis. Ar pastebėjote, kad kai darote ką nors gero, nors ir pradžioje nereikšmingas, tas gėris vėliau tampa dideliu gėriu. Mes dažnai vengiame daryti kokį nors gerą darbą, nes mums tai atrodo nereikšminga, nesvarbu. Ir todėl išsisukinėdami sakome: "Nedarysiu to, tai visiškai nesvarbu, nereikšminga, banalu. Geriausia to išvis nedaryti. Jei tai būtų kas nors didingo, nuostabaus ar tobula, tuomet tai daryčiau... o tokie banalūs dalykai neverti mano dėmesio". Tai yra klaida. Kodėl? Biblija mus moko, kad kiekvienas didelis stebuklas prasideda nuo mažo gerumo gesto, net labai banalaus. Paimkime pavyzdžiui penkis kepalėlius duonos ir penkių tūkstančių žmonių turinčios minios pamaitinimą. Kas čia nuostabu? Įvykus padauginimo stebuklui, Jėzus apaštalams liepia surinkti likučius, gabalėlius ir trupinius... Tai, kas nuliko. Kam rinkti tuos trupinius?.. Ir surinko dvylika pintinių likučių. Jis padarė net kai ką daugiau negu reikėjo. Iš nulikusių, nereikalingų kąsnelių padarė simbolį. Tai Bažnyčia, nes dvylika pintinių - tai dvylika apaštalų. Jis pasakė: 'Taip bus su Bažnyčia. Tie nereikalingi, atmesti bus surinkti į pintinę. Kiti juos atmetė, o aš surinkau, nes juos pamilau". Hebrajiškai pintinė - dod, skamba taip pat kaip ir meilė - dod... tave kas nors išmeta, bet tuo pat metu esi pakeltas per meilę, per meilės pintinę, per dod. Esi Dievo mylimas. Dievas net iš šiukšlių padaro kai ką nuostabaus. Aš net po dviejų tūkstančių metų stebiuosi. Kartais gyvenime atrodo, kad kažkas yra nesvarbu, tačiau iš tikrųjų viskas yra svarbu. Net nesvarbūs dalykai yra svarbūs, net šiukšlės yra svarbios. Kai kurie detektyvai tiria šiukšles, kad nustatytų kokio nors nusikaltėlio kaltumą. Viskas yra svarbu. Abraomas, priimdamas tris svečius, priėmė Dievą, kuris pasirodė keliauninkų pavidalu. Jie visai nebuvo panašūs į Dievą. Pirmiausia, ką Abraomas pasiūlė - liepė nusiplauti kojas. Po to jis pasakė, jog einu atnešti jums kąsnių duonos. Hebrajiškai yra parašyta fat - gabalėlis, trupinėlis. Jis nuėjo gabalėlio duonos, bet po valandėlės, kaip sako Raštas, tas pokylis baigėsi papjautu rinktinio veršiu... trys saikai gerų miltų - tai pusė kepyklos! Dar buvo pasiūlyta gerti, ne viskas buvo užrašyta. Turėjo būti linksma! O viskas prasidėjo nuo duonos kąsnio. Kai pradėdame ką nors gero, viskas prasideda nuo mažų dalykų. Mes investuojame, sakome: "Noriu padaryti ką nors gero. Noriu padaryti ką nors

iš meilės". Ir darome tai. Nebūtina, kad tai būtų didinga, tobula. Nebūtina, kad apie mus rašytų istorijos vadovėliuose. Svarbu, kad tai būtų įrašyta Gyvenimo knygoje, danguje, nes ten branginama tai, ką mes nuvertiname. Aukštybėse svarbu tai, kas mums nesvarbu. Keista, bet taip rašo Evangelijos. Kai apsisprendi pasodinti vieną mažą sėklelę, po keleto metų ji gali išaugti į medį. Gal pasakysi: "Ką toks grūdelis gali pakeisti"? Pasodink jį, o po dvidešimties metų jis gali atnešti daugybę vaisių. Kai apsisprendžiame daryti mažus dalykus, panašius į sėklelės sodinimą, mažiausius gėrus darbus, praėjus tam tikram laikui, tai gali atnešti tūkstanteriopus vaisius. Kadangi įtikėjome, apsisprendėme, gėrį investavome. Todėl šiandien save ir jus, broliai seserys, raginu atsiminti tai, ko moko šiandienė Evangelija. Maži dalykai turi didelę reikšmę Dievo akyse. Neapleiskime mažų gestų, mažų žodžių, jausmų ar žvilgsnių, jei jie gali būti kam nors Evangelija. Amen.